

DATOS IDENTIFICATIVOS

Didáctica das ciencias sociais

Materia	Didáctica das ciencias sociais			
Código	005G120V01503			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Constenla Vega, Xose			
Profesorado	Constenla Vega, Xose			
Correo-e	xose.constenla@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia consiste en ensinar aos futuros Mestres a introducir aos nenos no coñecemento das distintas Ciencias Sociais que compoñen os contidos do DCB para a Educación Primaria, así como a recoñecer as dificultades de aprendizaxe dos distintos conceptos e nocións relacionadas coas Ciencias Sociais.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
A2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
A4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
A5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
A6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de tutoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
A7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
A8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
A9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
A11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
A12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B3	Comunicación oral e escrita
B5	Coñecemento de informática
B6	Capacidade de xestión da información
B7	Resolución de problemas
B8	Toma de decisións
B9	Traballo en equipo
B11	Habilidades nas relacións interpersoais
B12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
B13	Razoamento crítico

B14	Compromiso ético
B15	Aprendizaxe autónoma
B16	Adaptación a novas situacións
B17	Creatividade
B19	Coñecemento doutras culturas e costumes
B20	Iniciativa e espírito emprendedor
B22	Sensibilidade por temas ambientais

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Comprender os principios básicos das Ciencias Sociais	A1 A2 A8	B1 B3 B9 B12 B13 B14 B15 B19
Coñecer o currículo escolar das Ciencias Sociais	A1 A2 A4	B1 B2 B3 B6 B12 B13 B14 B15 B19 B22
Integrar o estudo histórico e xeográfico desde unha orientación instructiva e cultural	A1 A4 A5 A11	B1 B2 B3 B5 B6 B12 B13 B14 B15 B19 B22
Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico	A4 A5 A7	B1 B2 B3 B8 B11 B12 B13 B14 B16 B19
Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos	A4 A5 A7 A9	B1 B2 B3 B11 B12 B13 B14 B16 B19
Coñecer o feito relixioso ao longo da historia e a súa relación coa cultura	A1 A5	B1 B2 B3 B12 B14 B16 B19

Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes	A1	B1
	A2	B2
	A4	B3
	A6	B5
	A7	B6
	A11	B7
	A12	B9
		B11
		B13
		B15
		B17
		B20

Contidos

Tema	
1. BLOQUE 1. A construción dos conceptos e nocións para o coñecemento das Ciencias Sociais	Desenvolvemento e evolución das nocións espaciais. Desenvolvemento das nocións temporais. Construcción das nocións políticas. Construcción das ideas económicas. Tratamiento didáctico da obra de arte
2. BLOQUE 2. Epistemoloxía e contido do área de Ciencias Sociais	Introdución ás Ciencias Sociais. Concepto e trazos que as caracterizan. Cales son as Ciencias Sociais: definicións específicas. As Ciencias Sociais na Escola: contidos
3. BLOQUE 3. Desenvolvemento de experiencias educativas e materiais didácticos da área	Elementos para a programación didáctica nas Ciencias Sociais. Actividades para a Didáctica das Ciencias Sociais. Elaboración e defensa dunha Unidade Didáctica en Coñecemento do Medio

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	11	19	30
Traballos tutelados	11	34	45
Titoría en grupo	3	3	6
Presentacións/exposicións	1	4	5
Sesión maxistral	20	25	45
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	4	10	14
Outras	3	2	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	Comentario de textos, debates guiados
Traballos tutelados	Elaboración en grupo dunha Unidade Didáctica do área de Coñecemento do Medio
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas e problemas e orientación sobre os conceptos, traballos de aula e traballos tutelados
Presentacións/exposicións	Presentación, defensa e debate por parte do grupo da Unidade Didáctica elixida
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia con apoio de material audiovisual e exemplos prácticos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Resolución de dúbidas e problemas que poidan ir xurdindo ao realizar os traballos propostos, así como realizar un seguimento máis personalizado das actividades de aprendizaxe. Orientación sobre a presentación dos resultados do traballo.
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas e problemas que poidan ir xurdindo ao realizar os traballos propostos, así como realizar un seguimento máis personalizado das actividades de aprendizaxe. Orientación sobre a presentación dos resultados do traballo.
Presentacións/exposicións	Resolución de dúbidas e problemas que poidan ir xurdindo ao realizar os traballos propostos, así como realizar un seguimento máis personalizado das actividades de aprendizaxe. Orientación sobre a presentación dos resultados do traballo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	Comentarios de texto, participación en debates, propostas, elaboración doutras ferramentas.	25
Traballos tutelados	Realización en grupo do Traballo por Proxectos seleccionado	10

Presentacións/exposicións	Presentación e defensa da Unidade Didáctica Seleccionada	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Dúas probas teóricas sobre os conceptos básicos e contidos do temario	50
Outras	Asistencia e participación activa nas actividades da aula	5

Outros comentarios sobre a Avaliación

As probas teóricas, os traballos de aula, tutelados e demais actividades serán liberatorias. No exame final (oficial) se farán as partes que queden pendentes, no seu caso. En caso de non asistir e non realizar as actividades, ou de non facer as probas correspondentes, faranse no exame final (oficial) ou nas convocatorias extraordinarias

Data de exame: Consultar a web da facultade (<http://webs.uvigo.es/educacion-ou/>) no menú "datas exames".

Bibliografía. Fontes de información

- TREPAT, C. y COMES, P. (2000): *El tiempo y el espacio en la Didáctica de las Ciencias Sociales*. Barcelona, Graò.
- DOMÍNGUEZ GARRIDO, M.C. (2004): *Didáctica de las Ciencias Sociales*. Madrid, Pearson Educación.
- GARCÍA RUIZ, A.L. (2003): *El conocimiento del medio y su enseñanza práctica en la Educación Primaria*. Granada, Natívola.

XEOGRAFIA

Antonio Luis GARCIA y José Antonio JJIMENEZ (2006): Los Principios científico-didácticos (PCD): nuevo modelo para la enseñanza de la geografía y de la historia : (fundamentos teóricos). Granada, Universidad de Granada.

Raquel Gurevich (2005): Sociedades y territorios en tiempos contemporáneos : una introducción a la enseñanza de la geografía. Buenos Aires, Fondo de CulturaPublicación Buenos Aires : Fondo de Cultura Económica, 2005

José ORTEGA. (2000): Los horizontes de la Geografía. Barcelona, Ariel.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xeografía/O05G120V01305

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Historia: Historia do presente/O05G120V01203

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento/O05G120V01104

Outros comentarios

1. O ensino a desenvolver terá un carácter basicamente aplicado e favorecerá á actitude participativa como corresponde a unha aprendizaxe que se quere operativa nas futuras actividades profesorais dos alumnos e alumnas do grao.
2. A interactividade será unha das esixencias fundamentais na planificación e desenvolvemento das actividades tanto as lectivas como as prácticas e aplicadas.
3. O espacio das mesmas poderá ser o da aula ou calquera outro que facilite a integración do alumnado na experiencia.